

ԽՄԲԱԿԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «Պատանի քիմիկոս»

ԽՄԲԱԿԻ ՆՊԱՏԱԿԸ՝

Սովորողների մոտ սեր և հետաքրքրություն առաջացնել քիմիայի նկատմամբ:

ԽՄԲԱԿԻ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ՝

Շաբաթական ժամաքանակ՝ 2 ժամ, ընդհանուր ժամաքանակ՝ 68:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ՝

Այս դասընթացն ուսումնասիրելուց հետո աշակերտը պետք է՝

1. կարողանա ինքնուրույն որոշել քիմիական բանաձևերի կազմումը, օքսիդացման աստիճանները, ըստ օքսիդավերականգնման կատարի պարզ փորձնական աշխատանքներ: Հասկանա քիմիայի դերը բնապահպանական խնդիրների լուծման համար:

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Աշակերտը պետք է ինքնուրույն որոշի քիմիական բանաձևերի կազմումը, օքսիդացման աստիճանները, ըստ օքսիդավերականգնման կատարի պարզ փորձնական աշխատանքներ: Հասկանա քիմիայի դերը բնապահպանական խնդիրների լուծման համար:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

Աշակերտը պետք է

- իմանա քիմիայի լաբորատորիայում աշխատելու անվտանգության կանոնները, քիմիական լաբորատորիայում օգտագործվող սարքավորումները և փորձանոթները
- կատարի խառնուրդների մաքրման պարզագույն եղանակների կատարում
- իմանա ինչ է քիմիական տարրը, ատոմը, մոլեկուլը, քիմիական տարրերի հարաբերական ատոմային զանգվածը, քիմիական բանաձևերը, հարաբերական մոլեկուլային զանգվածը:
- որոշի տարրի զանգվային բաժինը, գտնի քիմիական բանաձևը՝ ըստ տարրի զանգվածային բաժնի
- իմանա պարբերական համակարգը և պարբերական օրենքը, կատարի պարբերական համակարգի կառուցվածքի ուսումնասիրություն
- իմանա ատոմի կառուցվածքը, միջուկի կառուցվածքը
- քիմիական տարրերի ատոմներում որոշի տարրական մասնիկները՝ ըստ պարբերական համակարգում նրանց դիրքի
- իմանա էլեկտրոնային թաղանթների կառուցվածքը
- իմանա քիմիական կապը և նրա տեսակները
- իմանա բյուրեղավանդակների տեսակները, քիմիական ռեակցիաների տեսակները, քիմիական ռեակցիաների դասակարգումը, օքսիդավերականգնման ռեակցիաներ
- իմանա նյութի քանակը, մոլը, մոլային զանգվածը
- իմանա գազային նյութերի քանակական հարաբերությունները, Ավոգադրոյի օրենքը, գազային նյութերի միջին մոլային զանգվածը
- իմանա լուծույթները, լուծելիությունը, լուծված նյութի զանգվածային բաժինը, լուծված նյութի մոլային բաժին և մոլային կոնցենտրացիա
- իմանա ջրի համամոլորակային հիմնախնդիրները, ջրի մաքրման եղանակները
- լուծի փորձարարական խնդիրներ ջրի քիմիական հատկությունների վերաբերյալ
- իմանա օդի պահպանության հիմնախնդիրները
- իմանա ծանր մետաղները և նրանց ազդեցությունը, Հայաստանում մետալուրգիական արտադրության խնդիրները
- իմանա հայտանյութերի միջոցով նյութերի միջավայրի որոշումը

- կատարի մարդու օրգանիզմում տարբեր միջավայրերի հիմնայնության որոշում
- իմանա քիմիայի դերը բնապահպանության գործում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Աշակերտին կտրվի գործիքներ աշխատելու համար

ա. Հարցերի և թեստային առաջադրանքների միջոցով ստուգվում է և ավելի շատ օգտագործվում է ձևավորող գնահատական:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական գիտելիքների, առաջադրանքների և խնդիրների կատարման միջոցով իրականացվում է ուսուցումը ըստ թեմաների հաջորդականության

№	ԹԵՄԱ	ընդհ.	տես.	գործ.
1	Քիմիայի լաբորատորիայում աշխատելու անվտանգության կանոնները	2	1	1
2	Ծանոթացում քիմիական լաբորատորիայում օգտագործվող սարքավորումների և փորձանոթների հետ	2	1	1
3	Խառնուրդների մաքրման պարզագույն եղանակների կատարում աշակերտների միջոցով	2	1	1
4	Քիմիական տարր, ատոմ: Մոլեկուլ: Քիմիական տարրերի հարաբերական ատոմային զանգված	2	1	1
5	Քիմիական բանաձևեր: Հարաբերական մոլեկուլային զանգված	2	1	1
6	Տարրի զանգվային բաժնի որոշումը: Վարժությունների կատարում	2	1	1
7	Գտնել քիմիական բանաձևը, ըստ տարրի զանգվածային բաժնի	2	1	1
8	Պարբերական համակարգ և պարբերական օրենք	2	1	1
9	Պարբերական համակարգի կառուցվածքի ուսումնասիրությունը	2	1	1
10	Ատոմի կառուցվածքը: Միջուկի կառուցվածքը	2	1	1
11	Տարրական մասնիկների որոշումը քիմիական տարրերի ատոմներում, ըստ պարբերական համակարգում նրանց դիրքի	2	1	1
12	Էլեկտրոնային թաղանթների կառուցվածքը	2	1	1
13	Քիմիական կապը և նրա տեսակները	2	1	1
14	Բյուրեղավանդակների տեսակները	2	1	1
15	Քիմիական ռեակցիաների տեսակները	2	1	1
16	Քիմիական ռեակցիաների դասակարգումը	2	1	1
17	Օքսիդավերականգնման ռեակցիաներ	2	1	1
18	Նյութի քանակ: Մոլ: Մոլային զանգված:	2	1	1
19	Գազային նյութերի քանակական հարաբերությունները: Ավոգադրոյի օրենքը	2	1	1
20	Գազային նյութերի միջին մոլային զանգված	2	1	1
21	Լուծույթներ: Լուծելիություն	2	1	1
22	Լուծված նյութի զանգվածային բաժին	2	1	1
23	Լուծված նյութի մոլային բաժին և մոլային կոնցենտրացիա	2	1	1
24	Անհայտ ներմուծումով խնդիրների լուծման կետերի ուսուցումը	2	1	1
25	Ջրի համամոլորակային հիմնախնդիրները	2	1	1
26	Ջրի մաքրման եղանակներ	2	1	1
27	Փորձարարական խնդիրներ ջրի քիմիական հատկությունների վերաբերյալ	2	1	1

28	Օդի պահպանության հիմնախնդիրները	2	1	1
29	Ծանր մետաղները և նրանց ազդեցությունը	2	1	1
30	Հայաստանում մետալուրգիական արտադրության խնդիրները	2	1	1
31	Հայտանյութերի միջոցով նյութերի միջավայրի որոշումը	2	1	1
32	Մարդու օրգանիզմում տարբեր միջավայրերի հիմնայնության որոշումը	2	1	1
33	Փորձարարական խնդիրների կատարում	2	1	1
34	Քիմիայի դերը բնապահպանության գործում	2	1	1